

Beste bewoners en raadsleden,

Op 5 september jl. vernamen wij via de media dat Ruinerwold en Oosteinde in beeld zijn voor windturbines, 3 stuks, met een hoogte van bijna de Eiffeltoren. Dit is het gebied Ruinerwold-Noord (tussen Ruinerwold en Oosteinde) en als potentieel ook het gebied tussen Oosteinde en Ruinen.

U begrijpt dat wij als inwoners van Ruinerwold, Oosteinde, Weerwille maar ook vele burens in Havelte, Ruinen en Meppel onaangenaam verrast zijn door dit bericht.

Enerzijds omdat we het uit de media moeten vernemen, anderzijds omdat wij zwaar ontstemd zijn over de inhoud van het nieuws.

Er is een proces in gang gezet dat niet strookt met het beleid van De Wolden, waarbij bovendien het proces al geruime tijd geleden in gang is gezet, zónder inwoners te betrekken. Bovendien vragen wij ons af of de raad überhaupt op de hoogte was en opdracht heeft gegeven voor deze verkenning. Ondertussen is er een WOO verzoek ingediend namens een grote groep inwoners om te zien hoe processen zijn gelopen.

Volgens de diverse beleidstukken van De Wolden past grootschalige windenergie NIET in onze gemeente. Dat beleid is gebaseerd op werksessies met inwoners en belanghebbenden en wordt weergegeven in de Toekomstvisie 2022-2040 en het Landschappelijk ontwikkelingskader De Wolden. Het LOK is integraal onderdeel van de Beheersverordening Buitengebied De Wolden, dat op 23 december 2023 is goedgekeurd door de gemeente.

Wij citeren:

In De Wolden zijn grootschalige windturbines vanuit esthetisch oogpunt niet gewenst.

Ook in de beleidsnotitie 'Alternatieve energiebronnen' van de Gemeente De Wolden (29-09-2016) neemt de gemeente afstand van windturbines. Wij citeren: *Windturbines met een as hoger dan 15 meter zijn vanwege de landschappelijke impact uitgesloten.*

'Deze beleidsnotitie is bedoeld voor het scheppen van kaders m.b.t. alternatieve energie zodat het kan worden opgenomen in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. Hierdoor wordt voor iedereen duidelijk is wat er in de gemeente kan worden toegelaten en wat niet.'

Ook staat in alle beleidsstukken dat de gemeente duurzame energie opwek ondersteunt vanuit bewonersinitiatief. Dit is GEEN bewonersinitiatief. Mogelijke grootschalige opwek zal in afstemming met de dorpen afgestemd worden in een Dorps Energie Strategie (DES). Ruinerwold en Oosteinde zijn niet op de hoogte van de voor onze kernen van

toepassing zijnde DES. Navraag heeft aangetoond dat de dorpsbelangen organisaties in Ruinerwold, Oosteinde en Ruinen ook niet eerder in het traject zijn geïnformeerd.

Citaat Toekomstvisie:

De ambities voor klimaat, duurzaamheid en energie worden de komende periode nader ingevuld binnen het proces van de Toekomstvisie. Dit gaat via participatie met stakeholders (intern en extern) en inwoners en moet leiden tot een gedragen visie.

Waarom dan nu deze spoed en haast?

De gemeente participeert in de RES (regionale energiestrategie) en moet voldoen aan klimaatdoelen.

Kortom: er is haast.

Al twee jaar loopt het project rond de A32, een kansrijke locatie waar de grondeigenaren al positief tegenover de windturbines staan. De Gemeente Meppel en Westerveld zijn ook betrokken in de verkenning van deze locatie. Let op: dat betekent dat er geen 3 maar potentieel 9 windmolens zouden kunnen verrijzen in het gebied Ruinerwold-Noord.

Wij vragen ons af: Als dit proces al geruime tijd loopt, waarom zijn de dorpsbelangen organisaties dan niet eerder betrokken? Waarom is er geen Dorps Energie Strategie voor Ruinerwold waarin diverse stakeholders konden participeren?

Wellicht dat dit nog gaat gebeuren, maar de vraag is of we dan al niet te ver in het proces zijn.

Ondertussen heeft de gemeente Westerveld besloten haar doelen te halen via zon op waterprojecten (Calduran en Paardenweide) en is 'voorlopig' uitgestapt in het windproject A32. Westerveld heeft hiervoor gekozen gezien de mogelijke obstakels die zij nog zien voor het gebied Havelte Zuid/ Ruinerwold Noord. Wij zullen onderzoeken welke dat zijn.

Zijn er alternatieven voor De Wolden?

Wellicht. Er wordt nog onderzoek gedaan naar het voormalige NAM terrein. Er zijn nog opties voor zon op dak, er zijn wellicht nog mogelijkheden langs de A28. Maar het blijkt dat hier de resultaten nog niet voldoende van uitgewerkt zijn. Ook zijn er mogelijkheden door de investeringen van meerdere gemeenten (De Wolden, Hardenberg, Meppel en Westerveld) in onze regio te combineren.

Of wellicht is het een optie om zon op zee 'in te kopen' en onze verplichtingen op een andere manier te vervullen. Deze optie is bewezen door andere gemeentes gehanteerd.

In onze ogen wordt er nu met stoom en kokend water een oplossing gezocht in windturbines.

Turbines, zo hoog als de Eiffeltoren, die een enorme impact op de inwoners van Ruinerwold en Oosteinde zullen hebben, maar óók op inwoners in de Zuidwesthoek van Westerveld (Havelte) en de Noordoosthoek van Meppel / Nijeveen.

Ruimtelijke, economische, sociale en medische impact

Windturbines met een nokhoogte van 250 meter hebben een bewezen sterk negatieve landschappelijke, economische en medische impact in een straal van minimaal 10x de hoogte, dus minimaal 2,5 km rond elke molen.

>> Bekijk de uitzending van het grootschalige windopwek project in de Veenkoloniën.

https://npo.nl/start/serie/2doc/seizoen-8_2/tegenwind-het-verdriet-van-de-veenkolonien

Ruimtelijke impact

Ruinerwold en het Dwingelderveld staan bekend om het open landschap, de unieke ongerepte horizon, met ongekende vergezichten. De impact van de turbines zal fors verder reiken dan de gestelde 2,5 kilometer. De turbines zijn dag én nacht zichtbaar (de rode lampjes van de turbines bij Staphorst zijn tot Steenwijk en Uffelte zichtbaar).

De gemeente geeft zelf in haar beleid aan te streven de kwaliteit van het unieke landschap te behouden en te versterken. Wij citeren: *Het open en weidse karakter van de weilanden moet ongeschonden blijven.*

Vanuit dat oogpunt wordt meermaals genoemd dat windturbines in de Wolden niet passen in het ruimtelijk beleid. Wij verwijzen hier naar de Beheersverordening Buitengebied De Wolden van december 2023. (zie bijlage).

Bovendien geldt voor alle bebouwing in het gebied Ruinerwold/Oosteinde dat de bebouwing moet passen binnen de lintgebouwde omgeving. Dus direct op/aan het erf en objecten NOOIT los in het landschap mogen worden geplaatst. Tevens zijn zelfs veel kleinere windmolens (15 tot 20 meter hoogte) NIET toegestaan in het welstandsgebied en de bufferzone.

Uit de verkenning van Pondera wordt aangegeven dat de zoekgebieden D en E aangemerkt worden als gebieden binnen het zacht belemmeringsgebied (vanuit Welstand en het Natuur Netwerk Nederland bij Oosteinde) ofwel gebieden met beperkende factoren. Toch wordt Ruinerwold-Noord gekozen als gebied om verder te onderzoeken.

Hoe kan het dat kleinere windmolens al niet zijn toegestaan, maar voor turbines een uitzondering wordt gemaakt?

Hoe kan al dit beleid dat geschreven is en waar wij ons als inwoners in dit gebied aan moeten houden, overruled worden door de gemeente zelf?

Zelfs de provincie heeft in haar concept landschapsvisie géén windturbines ingetekend, maar kiest voor omsloten kleinschalige zonneparken ingebed in de natuur. Waarom? Omdat deze regio uniek is om haar culturele en natuurlijke karakter.

Economische impact

- Bewezen significante waardedaling van huizen.
- Kwantitatieve en kwalitatieve impact op de vele recreatiebedrijven die in de kop van De Wolden gevestigd zijn. Geen toerist wil in een tent of in een B&B onder een windturbine.
- Planschade voor projectontwikkelaars woningbouw.
- Schade voor hippische sector > paarden (en veel andere dieren zoals honden) zijn bewezen uiterst gevoelig voor windturbines.

Impact op natuur

De gebieden die in Ruinerwold/Oosteinde staan ingetekend zijn belangrijke gebieden voor de biodiversiteit en staan bekend als broed- en verblijfplaats voor vele beschermde vogelsoorten:

- Weidevogels zoals wulpen, grutto's en kieviet
- Uilen
- Kraanvogels
- Vleermuizen
- Spreeuwen
- Ganzen

De windmolens zullen significantie impact hebben op deze dieren, waarbij natuurorganisaties gevraagd zullen worden om hier nader onderzoek van de impact op te doen.

Impact op leefomgeving

Door de komst van windturbines ontstaat nu al polariteit en onderlinge onmin in dorpsgemeentes, kernen en straten, waar we ons op dit moment gelukkig prijzen met zo'n fijne harmonieuze gemeenschapscultuur. Zie ook documentaire "het verdriet van de veenkoloniën" om een goed beeld te krijgen van de impact.

- Uitzicht vanuit huis, erf, tuin
- Geluidsimpact !!
- Slaapproblemen
- Stress klachten
- Gezondheidsproblemen

- Waardedaling van huizen

Medische impact

Onderzoek zoals bijvoorbeeld gepubliceerd in het wetenschappelijke medische tijdschrift 'Medisch Contact', tonen duidelijk aan dat er een substantiële negatieve impact is op de volksgezondheid die tot uiting komt in bijvoorbeeld:

- Slaapproblemen
- Stress klachten
- Gezondheidsproblemen

Er zijn dit voorjaar kamervragen gesteld over de impact van windturbines op de gezondheid van inwoners.

En wat als wij lokaal eigenaar worden? Zou dat helpen?

Nee. Lokaal eigendom is een wassen neus en manier van de windmolenlobby om draagvlak te krijgen voor de molens. Ervaring in andere regio's leert dat die zogenaamde 'bijdragen aan dorpshuizen' in geen verhouding staan tot de megaopbrengsten die de windmolenbouwers en een paar grondeigenaren realiseren. En zeker niet in verhouding staan tot de negatieve invloeden waar álle de bewoners mee te maken krijgen.....

Concluderend

- **Windturbines zijn in strijd met het beleid van De Wolden**
- **De gemeente heeft niet tijdig alternatieven onderzocht en uitgewerkt**
- **Het proces mbt de verkenning is niet in samenwerking met inwoners opgepakt.**
- **Raad en inwoners worden overvallen en hebben veel te kort tijd om zich in dit zware en gevoelige dossier te verdiepen en in te spreken (1,5 week inlezen en 5 minuten spreektijd, vervolgens besluitvorming)**

De energietransitie is nodig en een feit, maar de stappen die nu genomen worden, worden foutief genomen (proces) en passen NIET in het beleid.

BIJLAGE

BELEID GEMEENTE DE WOLDEN

Graag citeren wij hierbij de stukken uit de [toekomstvisie 2022-2024](#), het [Actieplan Klimaat & Energie 2021-2024](#) en de [Beheersverordening Buitengebied De Wolden 2023](#).

Actieplan Klimaat & Energie 2021-2024

3.3 LANDSCHAP ALS DRAGER

De landschappen en cultuurhistorische waarden in De Wolden spelen een belangrijke rol bij nieuwe ontwikkelingen in de dorpen en het buitengebied. Inwoners en bezoekers zijn blij met het landschap in De Wolden. Elk landschapstype heeft haar eigen kwaliteiten en cultuurhistorische waarden. Toch is ook in De Wolden het landschap volop in ontwikkeling. Vraagstukken zoals de woningbouwopgave, klimaatverandering, alternatieve energievoorziening en de transitie van de landbouw vragen in de toekomst om extra ruimte. Dit geeft spanning tussen behoud en beleving van het landschap enerzijds en het functioneel benutten van het landschap anderzijds. Hoewel het landschap in de toekomst zeker zal veranderen, willen we dat zij nieuwe ontwikkelingen kan dragen. Zodanig dat de identiteit van het landschap wordt bewaard en inwoners zich blijven thuis voelen in De Wolden. Dit betekent dat het behouden en versterken van landschappelijke en cultuurhistorische waarden een belangrijke rol speelt bij het ontwikkelen van nieuwe initiatieven.

TOEKOMSTVISIE DE WOLDEN 2022 - 2024

De Wolden ziet lokaal eigenaarschap als kans en voorwaarde voor het realiseren van grootschalige duurzame energieopwekking. Binnen de RES-regio Drenthe zijn afspraken gemaakt over participatie en lokaal eigenaarschap van tenminste 50%. De Wolden scherpt deze ambitie aan door te streven naar 70 tot 100% lokaal eigenaarschap. Dit geeft de dorpen in De Wolden de kans om het energievraagstuk lokaal op te pakken. **We ambiëren een werkwijze op dorpsniveau, waarbij lokaal invulling wordt gegeven aan de RES-doelstellingen.** Dit noemen we de Dorps Energie Strategie (DES), waarbij elk dorp haar eigen energiedoelstelling krijgt. Hierbij is ruimte voor zon op dak, zonneparken en kleinschalige en grootschalige vormen van windenergie. De Wolden faciliteert de kennis, ondersteuning en financiële middelen die nodig zijn om uitvoering te geven aan de DES. Via dorpsgericht werken ondersteunen we de samenwerking tussen dorpen, zodat elk initiatief niet opnieuw het wiel hoeft uit te vinden. **Naast de aanpak per dorp kijken we als gemeente tegelijkertijd ook naar de kansen voor grootschalige opwek van duurzame energie zoals de potentie van de A28.**

Leidraad voor de fysieke leefomgeving

- We gaan zuinig om met de ruimte en streven zoveel mogelijk naar meervoudig ruimtegebruik;
- Grootschalige energieopwekking combineren we zoveel mogelijk met andere ruimtelijke opgaven, zoals de transitie van de landbouw en klimaatadaptatie;
 - De opwek van duurzame energie verbinden we zo dicht mogelijk aan de locaties waar de energie wordt gebruikt. De DES is hiervoor een passende werkwijze;
 - We zorgen ervoor dat installaties voor de opwek van elektriciteit door zonne- en windenergie worden verwijderd als deze niet meer in gebruik zijn;
 - We zoeken voor zonne-energie zoveel mogelijk ruimte binnen de bebouwde omgeving;
 - Nieuwe ontwikkelingen passen binnen de aard en de schaal van het landschap en laten zich inspireren door de cultuurhistorie van het gebied waar de ontwikkeling plaatsvindt;
 - We zetten in op het behouden en bevorderen van een schoon leefmilieu (lucht, bodem en water) en de biodiversiteit;
 - Nieuwe ontwikkelingen worden zoveel mogelijk klimaatadaptief ingericht.
 - We zorgen ervoor dat de energie-infrastructuur passend is bij de ontwikkelingen zoals beschreven zijn binnen dit thema én bij de uitwerking van de andere thema's, door tijdig netbeheerder te betrekken.

BEHEERSVERORDENING BUITENGEBIED DE WOLDEN 2023

Citaat uit de paragraaf rond Maatwerkprocedures:

Een windturbine is altijd gekoppeld aan een landschappelijke structuur, infrastructuur of erf en staat nooit 'LOS' in het gebied.

LANDSCHAPPELIJK ONTWIKKELINGS KADER (LOK) 2017

De Gemeente De Wolden wil graag ruimte bieden aan initiatieven vanuit de samenleving voor opwekking van duurzame energie. Ook windenergie is daarbij mogelijk. In de beleidsnota 'Alternatieve energiebronnen' zijn daar uitgangspunten voor geformuleerd.

De gemeente ziet geen kansen voor grote windturbines, maar wil wel ruimte bieden aan kleinere windturbines die initiatiefnemer of – nemers van stroom uit wind kunnen voorzien.